

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
SALGÓTARJÁN
Salgó-u. 431. sz.

Felelős szerk.:
Korom György.

A MUNKA

Előfizetési árak:
Negyedévre 3500 K.
Egyes szám 350 K.

Megjelenik minden
szombaton.

Társadalmi és politikai hetilap.

Hangok egy népgyűlésből.

Salgótarjában népgyűlés volt vasárnap délután. A Ker. Szoc. Országos Szervezetének helyi csoportja rendezte és szervezte a helyi keresztény szocialista népgyűlések között résztvevő tömeg tekintetében kimagasló összejövetelt. Nem célunk a szónokok által elmondott beszédekre részletesen kitérni, akik ott voltak, megbíráltuk, lelkükben meghánytorgathatták a hirdett igazságokat. Mi mindenestre a megdöbbent leg-nagyobb részével egyetértettünk lévén többször leszűgeztett meggyőződésünk, hogy a tömegeket komoly munkára nevelni, a forrongásokban megnyugvást teremteni s az osztálygyűlöletet megszüntetni csak munkásjóléti, szociális alkotásokkal és radikális, keresztény magyar munkáspolitikával lehet. Az egész világ nemzeteinél tapasztalható ily irányú átcsoportosulás nap-nap melletti észlelése, ezen meggyőződésünk igazságát fényesen bizonyítja.

Hogy a népgyűléssel kapcsolatban tollat ragadtunk, arra dr. Zibolen Endrének, a népgyűlés egyik szónokának eléggé meg nem értett, megállapítása készlet. Olyanfélét mondott dr. Zibolen ur, — a szavakra pontosan nem emlékezünk, — hogy mire való a munkástevéreinket magyarrá és kereszténnyé tenni akarni, midőn azok ugyanis magyarok, mert a vér nem válik aludtejjé és ha nem volnának magyarok talán csak nem kínaiak? Azt is mondotta, hogy hiszen

mindegyikük ugyanis keresztény mert szűz munkás közül legfeljebb egy fel munkás zsidó, a többiek neve pedig bent van a matrikulába, hogy kereszténynek van keresztelve!

Hát ez az, amivel nem értünk egyet, ez az ami ellen teljes erőnkkel tiltakozunk, mert szerintünk nem mindenki magyar, aki magyarul izgatja munkástevéreit rombolásra, gyilkolásra, nem magyar az, aki magyarul kér Losoncon fegyvereket, amelyekkel magyar testvéreit, akik Magyarországot ért küzdenek, legyilkolja! Nem magyar az, hiába született Salgótarjában, aki a Tisza mellett hat magyar testvérét azért fel tudta akasztatni, mert az illető négy földmives magyarnak mondta magát! Nem magyar az, aki magyar levelekben Moszkvából dicsim-nuszokat ír a mindent megváltó, dologtalan cseks és kínai kulis uralomról, amely jön s ha ideér nem lesz Magyarország! Minden lehet, kínai terrorista, olasz brávó, indiai lökött vagy macedón utonálló — de magyar az nem! Nem és százszor nem elég a magyar nyelven való beszéd, — a lelket és az agy minden sejtjét átjáró szent érzésnek kell kiütközni minden szóból, minden cselekedetből s akarással, tettekkel kell hirdetni minden dolgozónak a soha lenem tagadható, le nem mosható magyarságot!

A matrikulóban is benne van sok név, akiknek viselője csak a kereszténység szent-

ségeiből vett káromkodásokról ismerhető fel. Akiknek minden második szavuk Isten és papgyalázás, akiknek lelkéből régen kiván törülve minden nemes, irgalmas érzés, akik a telt has ideáljáért lelkesülnek, akiknek keze ökölre szorul a templomok mellett s úgy szeretnék magukat rávetni mindenre, ami szent, ami felemelő és vigasztaló a kereszténységben. Oh igen, ezek mind a matrikulában vannak, ezek mind keresztényeknek lettek keresztelve — csak nem keresztények! — Hiányzik belőlük a nemes-ség, a szelídség, a mélységes hit, az emberiség, a szeretet.

A népgyűlés meg is felelt aggályainkra, mert egy folyton gunyolódó csoportból egyszerre váratlanul magyar közbeköltés röp-penzt az utolsó szónok felé „Eljen Károlyi Mihály!” — Tisztán és világosan, magyarul volt éltelve a magyarság egyik legnagyobb szerencsétlensége, egyik halálmadara, egyik daraboltatásunk, megcsontításunk egyik fő-oka, előidézője. Hát magyar ember-e az aki még ma is Károlyi Mihályt élteti Salgótarján piacán, ahonnan oly közel látszanak a cseheknek csufolt határok?

Nem engedünk meggyőződésünkben, programunkból, hogy igenis ezt a derék, lelkében alapjában jó, félrevezetett munkástevéreinket igenis magyarrá és kereszténnyé kell tenni, a mellettük, az értük való agitációval, ügyeik, bajaik megértésével. Meg kell tanítanunk őket magyarul érezni, magyarul szeretni, magyarul dolgozni és magyarul imádkozni!

Sz. I.

TÁRCA.

A márványtenger hullámain.

Tündéri éj borult a szultán városára. Az égen kigyulltak a csillagok ezrei, képük le-rájzolódtak a tenger sima tükre s ahogy a meleg szellő megremeglette a víz színét, pajzánkodva kaptak föl egy kis hullám-hátára, majd a hullámvölgybe temetkeztek. A kikötő tele hajókkal; leszerelt árbócaink ijesztőn meredeznek a magasba. Egy-egy hajón kis világosság támad, majd ellúnik, mint az illatos mezőn bujkáló szentjános-bogárka.

Messze a láthatáron fényleni kezd a sötét tenger. Halvány ezüstkorong széle bukkon ki Poseidon birodalmából, ezüsttel hinti tele a tengert hosszú sávban.

Az «Eduard King» fedélzetén ültem; innen néztem a fenséges képet. A hold megkezdte útját a mennybolton; fényes sugársávjá ide-oda imbolygott a táncoló hullámok hátán, majd hirtelen felkapaszkodott a szomszédágomban levő jacht bordáira, játszott a lengő zászlóval s csókolgatta a rajta levő félholdat s csillagokat. Török jacht volt.

A mesetek és minaretek tündököltek, az egész város fényárban uszott. Lágy szellő szárnyára kapva hozta a tenger felől a karcu minareten éneklő müezzin remegő, mély hangját, amint lassan, vontatottan imádkolt Mekka felé: «La ilaha il Allah va Mahammaddun rászul Allah».

Átnéztem a török hajóra. A pajzán ezüstös sugarak még mindig ott játszottak az árbócon levő zászlóval.

Hirtelen összehorzadtam. Talán hűvös szellő kezdett fujdogálni, vagy a török jacht halása keltett bennem borzadályt?

Főlemerkedtem, s kajijőmbé akartam sietni, mikor a jachtról kifogástalan angol nyelven valaki rámkiláltott a szócson keresztül:

- Halló
- Nos?
- Angol ön uram?
- Nem, — válaszoltam, — magyar vagyok, de a hajó kapitányja angol.
- A hajón tartózkodik orvosuk?
- Igen uram.
- Kérem! műszereivel azonnal siessen át, Ibrahim bég, hajónk kapitányának sebet kell megvizsgálnia.
- Helyes uram.

Azonnal a kapitányhoz siettem. Tudomására adtam, hogy rövid időre a szomszéd hajóra megyek; a kapitányt fogom kezelni. Csónakba ugrottam és a matróz néhány evezőcsapása után könnyedén simult járművem a csinos török jachthoz.

Valami kimondhatatlan fájdalom dült keblemben, mikor a lépcsőn fölfelé haladtam. A hullámokon lágyan ringó jachtot hatalmas koporsónak néztem.

Lelkem a csodás telepathia által megértette azon ezrek fájdalmát, kiknek átka kíséri a jachtot minden útjában.

A fedélzetem mély meghajlással üdvözölt

egy férfi s karját karomba fűzve a kapitány kajütjébe vezetett.

Virágzó oleander fácskák s pompázó délszaki növényekkel volt díszítve a mozaik képekkel kirakott folyosó; a kapitány kajüt cédrus ajtaja andalító illatot terjesztett.

Kisérőm Ibrahimhez vezetett. Süppedő damaszki szőnyegekkel borított pamtagon feküdt a fiatal bég lecsukott szempillákkal; nehéz sóhajok törtek elő kebléből. Leemeltem róla a párdúc és tigrisbőr takarót, szétnyitottam a gyolcsinget s előtűnt a jobb mellen hegyes törtek szurt, vértől buzogó seb. A pamlag mellett a földön hevert a gyöngyháznyelű drágakövekkel ékített tör-

Megdöbbenve gondoltam a szurás előzményeire s a véres drámára. A sebet gyöngye kéz ütötte, mert nem volt mély s a nagy értéket képviselő tör előkelő hölgyre engedett következtetni.

A sebet kimostam, bekötöttem. Kisérőmnek meghagytam, hogy ne mozduljon a bég mellől. A történetekről gondolkodva hagytam el a bég szobáját.

A folyosót kísérteties fényben ragyogtatták a hold sugarai. Az ablakok fantasztikus alakjai lerajzolódtak a falakra. Balzsamos illat keringett a légben. Megálltam. Elbódulva szívtam az idegbágyasztó levegőt.

A kísérteties csendben panaszos szavak s halk sirás ütötte meg fületem. A keserűséggel teli hang érzelemidus, zengzetes volt, úgy hangzott, mint mikor süvítő szél kapaszkodik bele az aolihárfába s a legszebb összhangokat csalja ki belőle. Belemarkolt a szívbe, megrezegtette lelkem összes hur-

A bőr ápolása.

Irt: DR. SOLTÉSZ JÓZSEF.

I.

A bőrbajok, mint a test kültakarójának betegségei, nemcsak kellemetlenek és fájdalmasak, de sok esetben, kivált ha az arcban székelenek, elcsúfítók is, gondoljunk csak a holtyagos himlő után hátramaradt hegesedésre.

Nem csoda tehát, hogy már az ókori népeknél nagyban művelték a bőrápolását, kivált a nőknél és ez megmaradt mai napig is, hiszen természetes, hogy minden ember arra törekszik, hogy a fedellen testrészek bőre szép, tetszetős, sima maradjon.

Ez mind hasznos és üdvös volna, ha a sarlatanizmus, számítva az emberek hiúságával, be nem furakodott volna a nő budozárjába és „sápot” nem kért volna, a hiúság Molochjától.

A bőr anatómiai szerkezetéről itt bővebben nem szólhatok, de annyit kell hangsúlyoznom, hogy a test háztartásában, nemcsak védő — de oly imminens és fontos élettani szerepet játszik, hogy — és ez tapasztalati megállapított tény — a bőrfelület egyharmad részének elpusztulása, nemcsak életveszélyes, a test belső szerveire, de bly súlyos, nem reparálható zavarokat okozhat, melyek az egyen halálát vonják maguk után.

A bőr ápolása tehát, nemcsak hiúság — de egészségi szempontból is minden ember legelső kötelessége legyen.

A bőrbetegségeknek sok oka van, lehetnek belső, vagyis a test szervezetében rejlő veleszületett, vagy szerzett rendellenességek kifejezői, vagy az embert körülvevő közegekben hemzsező fertőző csírák a bőrbe való behatolása által, vagyis infekció útján és — ez a leggyakoribb eset, — az emberek könnyelműsége által szerzettek.

Az emberek rendszerint nincsenek megelégedve a világra hozott kültakaróval és a sarlatanizmus által, gomba módra termelt, terjesztelt, prózákban és elmés versekben agyondicsért mindenféle titkos összetételű, fantasztikus nevekkel és pompázó adjusztlással ellátott szerekkel iparkodik, a mostohának vált természet adományát támogatni.

A bőrápolásnak sarkalatos elve, ápoljuk bőrünket alkalanságban és részletesen, természetadta eszközökkel, óvakodjunk a csodaszerektől és a megengedett szerekkel való tulbuzgó bánásmódtól.

Tudni való, hogy, kivált a hölgyközönség

büszke arcberéneke üde és finom voltára szolgálókat vélek tenni, ha a bőr és annak képletei, megengedett és könnyen hozzáférhető eszközökkel való ápolási elveket felsorolom; megjegyzem, hogy ide tartozik a haj és a körömök ápolása is.

Az utóbbi időben nagy visszaélések történek, a nők legszebb díszével, a hajsznyargatásával, ugyanis barnabőrű, fekete

szemű hölgyek, a divat ferde kinövésének hódolva, hidrogén peroxid közepes koncentrált oldatával, lenzsinüre fehérik fekete hajzatukat, ez az eljárás homlokegyenest ellenkezik a haj élettani követelményével, valami rendellenes, erőszakolt dolog ez és ha nem éppen veszedelmes is, de egészségesnek nem mondható.

Folyt. köv.

A kommunizmus története.

Irt: ANGYAL GÉZA.

II.

Igazi kommunista berendezkedést az ókorban egyedül Lipara szigetén találunk. A sziget lakosai kr. e. 580-ban Knidosz és Rodosz szigetről vándorolnak ki ide a Sziciliától északra fekvő szigetekre.

Lipara lakoinak állandóan hadi lábon kellett élniük az etruszokkal, azért hadi hajókat építettek és folytonosan hadakoztak. Az állandó harci tevékenység következtében nincs mindnyájuknak idejük a földmivelésre és iparizásra azért szigorúan kommunista elvek alapján kezdik életmódjukat berendezni.

Míg a lakosság egyik része az etruszk és pun kalózok ellen harcolt addig a másik része a földet művelte és az ipart űzte. Kül- és beltelek közös volt. Az étkezések nyilvánosak és közösök voltak. Később a földet felosztják, de úgy hogy minden 20 évben új felosztás alá került.

Ilyen történelmi előzmények után irtna meg Plató az ő eszményi államát, melyben asszony és vagyon közösség divik, közös étkezésekkel és gyermekneveléssel, de már Arisztotelezz rámutat a kommunista állami tarthatatlanságára.

Hivatkoznak a kommunisták még a Spartakusz-fele rabszolgazadásra is és a Spartakusz-fele lázadást úgy szeretik feltüntetni mintha az kommunista lázadás lett volna, de ez tévedés, mivel Spartakusz nem a vagyon közösségért, de a rabszolgasági intézményeknek az eltörléséért fogott fegyvert.

Szeretnek aztán a kommunisták Jézus Krisztusra, a világ Megváltójára is hivatkozni, mint az első forradalmi kommunistára, de ezen állításuk vastag tudatlanságukról tesz tanubizonyságot s nem egyéb istenkáromlásnál.

Mert az Isten fia világosan megmondja Pilátus ítélőszéke előtt midőn lázításlról vándorlók s arról, hogy magát királynak mondja,

hogy ő valóban király, de az ő országa nem a világból való; vagyis az Ur Jézus mindenkori lelki országról, lelki uralomról és királyságról beszél.

Ugyazintén sohasem hirdelte a kommunizmust, hiszen világosan mondja „nem jötem a törvényt felbontani, hanem beteljesíteni”. A törvény alatt pedig elsősorban értette az Isten 10 parancsát, melynek 7-ik parancsa tiltja a lopást, a magántulajdon megsértését, 10-ik pedig tiltja még a bűnös vágyat is a magántulajdon ellen.

Az önkéntes szegénységet ugyan mint nagyobb tökéletességet állítja tanítványai lelki szeméi elé. Ő maga is szegény, hiszen nyíltan hirdeti „a rókáknak barlangjaik vannak, a madaraknak fészkeik vannak és az emberfiának nincs hová fejét lehajtsa”, tanítványaitól is önkéntes szegénységet követel; „ha tökéletesebb akarsz lenni, menj, add el amid van, oszd szét a szegények között s aztán kövess engem; apostolai is mind önként lemondanak minden vagyonukról s követik az Urat, de az Ur Jézus soha és sehol sem kényszerít senkit sem a szegénység követésére, hanem csak tanácsolja. Az evangéliumi ifjúnak, ki azzal a kérdéssel fordul hozzá „mit cselekedjen, hogy birja az örök életet?” az Ur azt feleli, hogy „tartsd meg a parancsolatokat”. A parancsok között ott van a 7-ik is „ne lopt”. S midőn az ifju azzal felel, hogy azt mind megtartotta, az Ur Jézus azt tanácsolja neki, hogy „ha tökéletesebb akar lenni, adja el, ami je van; ossza szét a szegények között és kövesse őt.” Ha az Ur Jézus kommunista tanokat hirdetett volna, akkor így nem beszélhetett volna, de sehol semmi nyoma sincs az evangéliumban a kommunista tanoknak.

Talán az téveszti meg a kommunistákat hogy az Ur Jézus a szegényeket nagyon szerette, védelmezte és pártfogolta és a gazdakok fővénységét keményen korholta és szigorúan elítélte. „Boldogok a leki szégyenek, mert övék a menyek országa” vigasztalja a szegényeket.

Talán az téveszti meg a kommunistákat hogy az Ur Jézus a szegényeket nagyon szerette, védelmezte és pártfogolta és a gazdakok fővénységét keményen korholta és szigorúan elítélte. „Boldogok a leki szégyenek, mert övék a menyek országa” vigasztalja a szegényeket.

jait. Vakon rontottam a hang irányában s feltéptem a bezárt ajtót.

Az indiai pamlagra borulva feküdt egy fiatal hölgy. Beléptemkor felugrott, szeme villámokat szórt rám. Gyönyörű 19 éves hölgy volt. Koromfekete haja az alabástrom fehérségű vállakra omlott; fekete szeme versenyt villogott nyakéke gyémántjaival. A bűvös szemekből patakzó könnyek mind megannyi drágagyöngy a hűbfehér kezekre omlottak. A piros ajkak remegtek a felindulástól. Ónefedten támaszkodtam egy karosszékre. Látva meglepetésemem, önkentelenül is mosolyogni próbált könnyein keresztül.

Lágy álmódás, lombsuttogással teli forró levegő csapott meg. Rőzsás, illatos hullámfürdőben éreztem magam.

— Uram — szólt — hogy kerül ön ide? Remegve hallgattam a bűvös szavakat, melyek varázssal teli lopták be szívembe. — A jacht kapitányának sebét gyógyított; orvos vagyok.

Összezeztem. A gyémánttragogyásu szem üvegesedve nézett a bég szobája felé; mintha a falakon keresztül akarna látni azt a kis háromszögű sebet. Pár pillanat múlva azonban dacosan kapta föl fejét s a bődítő szempár újra villámokat szórt.

— Uram, ön gyógyítja a bég sebet? — Ön megfog engem hallgatni; foglaljon helyet. Nem bírtam szememet levenni a tündéri arcról.

— Cserkesz fejedelmi család tagja vagyok. Pár hónap előtt valami zavargások alkalmával odarendelt török sereg ifju ba-

sájával ismerkedtem meg. Szerelmem arra bír, hogy elhagyjam hazámat, engéimet, válásomat; követtem leltem bálványát. Oh uram, mily boldogan éltem hű férjemmel! Néhány napja valami török ünnepegen a Hagia Sophia mezejében meglátta a szultán.

Vége lett örömömnek, boldogságnak. Férjem eljűnt; engem a szultán háremébe vittek. Borzadva utasítottam vissza a hatalmas kényur szerelmét s ő ádáz haragra gyulva e jachtra száműzött.

Ugy félek e kis hajótól! Matrót nem lehet látni, csak a bégét s kisézőjét; oly kísérteties csend honol mindenütt s a falak oly rémes meséket sugdosnak. Nem tudom mi lesz velem!

A jachton az ifju bég üldöz szerelmével; előbb már másképp nem menekülhettem ölelő karjai elől, minthogy törömet belé döftem!

Megrémülve borzalmas tettén, újra a pamlagra borult s keservesen sírt. Nem akartam végtelen fájdalomban háborgatni; csendesen távoztam a tündérlakból.

A fedélzeten hűs szellő csapott meg. Gyűlölettel néztem a lobogó felhoidas zászlóra. Matrözöm már várt reám; hatalmas evezőcsapásokkal siklottunk az „Eduárd King” felé s megkönnyebbülve léptem a fedélzetre. A kapitány már nyugtalankodott hosszú elmaradásom miatt.

— Álmos ön — kérdezte.

— Nem, kapitány.

— Akkor maradjon itt a fedélzeten. Érdekes dolgot fog látni. — Rövidszáru pipájára gyújtott s egykedvűen nézett a városra. A hold már a tejutat szellete s gyönyörű

udvarától körülveve mint szende királynő uralkodott az égen.

A kapitányt figyeltem. Lopva a török jachtra nézett, majd mint a gyermek, kit csinyen kaptak, zavarát palástolni akarta s a bodor pipafüstöt fujta tőle.

A kísérteties csendben újra felhangzott a műezzin hangja. Oly szomorúan, mélnbusan szállt a szava Mekka felé: „La illaha il Allah, va Mohammedun rászul Allah”.

Hirtelen rámszólt:

— Nézze a török jachtot!

Tágranyított szemmel bámultam a hajóra. Lassán, méltósággal teljesen mozogni kezdett s bámulatos mozdulatokkal bujt keresztül a különféle nohzetek hajói által alkotott labirintben. Mint valami elátkozott sötét ház mozgott a csillogó vizeken. A fedélzet üres volt, csak a kormánykerék mellett állt egy sötét alak mozdulatlanul, mint egy bronzszobor. Lassan távolodott a kis hajó s végre ellűnt szemem elől.

Lélegzetemet visszafojtva figyeltem.

Hirtelen megélenkült előttem a Márványtenger képe. A gyönyörű cserkesz nő láttam a jacht csónakján a bég kísézőjével, amint a hullámok ölkben ringatva tovavitték. Lenge fehér ruha volt rajta, ami szépségét még jobban feltüntette. De azok a bűvölő szemek lecsukódtak. Mikor a csónak már jó távol volt a jachttól a marcona férfi átkurrolta s a hullámok közé vetette.

Rémes sikoly hangzott el a piros ajknokról. Láttam a kétségbeesett arcot, a segélyért rimánkódó fehér karokat, a mely fűző szemeket s a csónak visszatért a jachtra.

„Jaj nektek gazdagok” . . . és . . . „könynyeb a tevének átmenni a túfokán, mint a gazdagnak bemenni a menek országába” harsogja a gazdagok fölébe!

Az Ur Jézus példája és tanácsa a szégyenségről s a gazdagok ellen szőrt szigorú ítéletei az első keresztények közül nagyon sokat arra ösztönöztek, hogy eladták vagyonyukat és a pénzt az apostolok lábai elé tették, ők maguk pedig teljesen Istennek és felebarátljuk lelki üdvének szentelték életüket.

Minekulána nagyon sokan mindenüket eladták és a pénzt az apostolok rendelkezésére bocsájtották, kénytelenek voltak az apostolok ezen önkéntes szegényeknek eltarításáról gondoskodni, kik az Istenországáért mondtak le a világ javairól. Az első keresztények tehát világos dolog, hogy nagyon közösségek éltek. De erre őket senki sem kényszerítette, ki-ki önként szánta rá magát, hogy annál vallásosabb, lelkiélettel élhessenek.

Az apostolok sem kényszerítettek, vagy terrorizáltak senkit sem a birtoka eladására és a nagyonközösségre. Ezt igazolja Ananias és Szafira szomorú esete, amelyből következik, hogy vagyonyukat megtarthatták volna.

Látjuk tehát, hogy sem az Ur Jézus, sem az apostolok, sem a keresztény egyház sohasem támadta, vagy tagadta a magántulajdon szentségét, törvényszerűségét, de mindig hirdette, vallotta és elismerte, csak a földi javakkal özölt visszaélést és csalárdtságot ostorozta és kárhoztatta.

Az egyház tehát csak következetes volt önmagához, midőn az idők folyamán felfel bukkant eretnek felekezeteket, melyek a magántulajdon támadták, elítélte és kiközösítette.

A magántulajdon támadó eretnekek után meg kell emlékeznünk még azon regényirodalomról, mely Mórusz Tamás „Utopia” című regénye nyomán (1516) támadt s mely a kommunista államokról zeng dicséret énekeket.

Mórusz Tamást „Utopia” regénye miatt a szocialisták magukénak vallják, bár jogtalanul, mert Mórusz Tamás ezen regényében az akkori társadalmi viszonyokat és bajokat vette szigorú bíráló alá s hogy mennél jobban pellengetre állíthassa, célszerűnek találta egy eszményi állam képének megrajzolásával párhuzamosan kimutatni korabeli társadalomnak minden bűnét és hibáit. Maga Mórusz Tamás regénye vé-

Hörgő hang tört ki keblemből. A fedélzet korlátját át artam ngoni s kimenteni a hullámok közül a gyönyörű hercegnőt, de a kapitányom vasmarka visszatartott s stentori hangon dörögte a fülembé: „Szerencsétlen, mit akar ön tenni?”

Üvegesező szemmel bámultam a messze hullámokra. A tenger habja elringatta eltemette a csodaszép hercegnőt s virágos nyugvóhelyet készített számára az örökzöld víz fenekén.

Megdermedve, gondolt nélkül néztem magam elé.

— Mit látott? — kérdezte a kapitány. Elmontam a tragédia utolsó felvonását. Jól látta, helyesebben érezte. — Így történt s még sokszor fog így történni. Elaltatják az áldozatokat s a csendes tenger hullámainak odják így szokás ez a szullán birodalmában. A hercegnőn úgy látszó a bég is kitöltötte boszuját. Nem állta el erősen s így anyirkos hullámok közt fölébredt, hogy annál fájdalmasabban s kínosabban hagyja el az árnyékvilágot.

Egykedvűen, fűtyörészve mient knjűttébe s az ajtóból jó éjt kívánva, magamra hagyott. Elfásulva virasztottam a fedélzeten; borzadva néztem a visszatérő jachtot, a modern gilotint. Többé nem léptem rá.

És még sokszor, ment a kis jacht a Márvány-tenger közepére.

Kemény József.

gén kijelenti, hogy sok dolog, melyről Irt, kivihgtellen.

Hivatkozn szokás még a jezsuiták paraguay missziós telepére, ahol a jezsuiták a beenszülőtt megtérített keresztény lakosság számára valóságos kis kommunista államot rendeztek be, ahol teljes vagyon közösségben éltek, akár csak az őskeresztények, vagy a mai szerzetes rendek.

Igy jutottunk el a kommunizmus történe-

tében a nagy francia forradalomig s ennek nyomán Parisban és vidékén támadt kommunizmusig, valamint a világháborúig s ezt követő forradalmakig, az orosz- és magyar kommunizmusig.

A francia kommunizmus ismerhetjük a magyar kommunizmus történetéből, a magyar kommunizmus lefolyását pedig személyes élményeinkből.

Vége.

HIREK.

Tisztelt előfizetőinkhez!

Megbotránkozással vesszük tudomásul azon panaszokat, melyek szerint lapunkat nem kapják meg pontosan, sőt olykor egyáltalán nem! A kiadóhivatal mindig mindenki címére pontosan feladja a lapot, kérjük tehát, hogy a nevezetelés ne irányuljon „A MUNKA” ellen!

Utánanéztünk, hogy a rosszakaratu működés egyesek részéről lehetetlenlé tétessék.

Miniszteri elismerés. A vallás és közokt. miniszter ur *Bogdán Aladár dr.* egészségügyi főtanácsosnók, *Kovács Zoltán dr.* főorvosnak, *Arday Pál dr.* főgimn. tanárnak és *Blazsik Károly* szentszéki tanácsos, főgimnáziumi hiteltárnak az iskolán kívüli népművelés terén kifejtett buzgó s eredményes munkásságáért. — *Czompó Ede* alispánnak, *Visnyovszky Rezső dr.* kir. tanfelügyelőnek, *Hönich Henrik* földbirtokosnak az iskolán kívüli népművelésügy megértő s lelkes támogatásáért elismerését és köszönetét, továbbá a Nógrád megyei Nemzeti Intézetnek, a Nógrádi Hírlapnak és Balassagyarmat nagyközség előjáróságának az iskolán kívüli népművelésügy megértő támogatásáért köszönetét nyilvánította.

Halálozás. Dravucz Antal műszaki igazgatónak édesanyját foljó hó 13-án temették el nagy részvét mellett Salgótarjában.

Zeleznyik Olgát, Füst János építész 18 éves mostoha leányát foljó hó 16-án temették el nagy részvét mellett Salgótarjában. Bánatos édesanyja első leányát is fiatalon vesztette el 3 évvel ezelőtt.

Főigazgatói látogatás. A budapesti vidéki kir. tankerületi főigazgató, dr. Madzsar Gusztáv október 17 és 18-án hivatalosan meglátogatta a helybeli főgimnáziumot és mindenben a legmelegebb elismerését fejezte ki a látottak és tapasztaltak felett.

A Salgótarjáni Polgári Lövészegylet kedves összejövetelt tartott foljó hó 12-én este 7 órakor a városháza tanácstermében, ahol diszkozzgyűlés keretében ünnepelte főlovászmesterét dr. Förster Kálmán polgármestert nevéstélege alkalmával. Az ünnepeltet Ungváry Miklós köszöntette elsőnek fel a lövészegylet minden egyes közkatonájának nevében lendületes férfias szavakban, majd a cserkészcsapatok küldöttsége sokrot nyújtott át. Befelezésül a lövészek nestora, Tusay bácsi — a Sapol VIII csoportjának tagja — üdvözölte az egyesület irányító és szeretetben melegítő elnökét. Az ünnepelt mely meghatottsággal köszönte meg az ünnepést, amely melegszóval és közvetlenségével hivatal van új otthonának megszerzését melyebé tenni. A beszédek között a róm. kath. köri dalárda gyönyörű dala emelték ünnepi hangulatba a résztvevők lelkét. Este fel 9 órakor az acélgárdi dalárda szerenádálal köszöntötte fel a szombathelyi utjának és így ottani sikerei előföltételeinek megteremtőjét. Az ünnepély kedvességét emelte, hogy azon a leglátványosabb csoportok mint Baglyas, Etes, Salgó stb. is részt vettek.

Október 6-ika Baglyason. Jól sikerült estét rendezett október 6-án a Salgótarjáni Polgári Lövészegylet VIII. csoportja az aradi vértanúk emlékünnepén. Az ünnepi beszédet dr. Szabó Lajos gimnáziumi igazgató mondta magyaros hévvel és tör-

télneli felkészültséggel. Kralovánszky Margitka a „Gyűlölj” c. irredenta verset. Kraft Aladár és Zsigmond Annuska „Kik voltak a honvédek?” Szűcs Dezso „Özent a Hargitka” c. költeményt szavalta. Tusni bácsi zóroszavai után a Hymnus elénekéléssel ért véget az ünnepség. Az összes közreműködők hatásosan, a nagy ünnephez méltó átérzéssel és hazafias lelkesedéssel szerepeltek. Sajnos a rossz időjárás sokakat megakadályozott, hogy a nagyok, a vértanúk emlékeinek hódolására Salgótarjából Baglyásra menjenek. Mert már ugys adajutottunk, hogy Salgótarjában csak iskolás gyermekek részére emlékeznek meg kötelességből a magyar nemzet mártírjairól. A nagyok pedig menjenek tanulni Baglyásra.

Népgyűlés. Az Orsz. Ker. Szocialista Párt Salgótarjában foljó hó 14-én népgyűlést tartott, melyen a központ részéről Anker főtitkár, Töbler János volt prágai képviselő és dr. Zibolen tanár jelentek meg. Dacára az esős időnek a gyűlésen kb. 1200 ember vett részt. A szónokokat jellemezte az őszinteség, nem kortesfogások s nem a szemben álló szocialista párt támadása, hanem a szocialis bajok orvosolására használandó pozitív gyogyforrásokra való rámutatás jellemezte a beszédeket. Sajnos azonban, hogy rendhontok még mindig vannak nagy számmal s ilyen kifakadásokat is halottunk: Le a papokkal! Károlyi Mihály jót akart! stb. A rendőrség ilyenkor érvényesíthetné hatalmát, hiszen ez ilyen közbeszólóknak bizonyára egyetlen vágyuk, hogy újból rabolhassanak s semmitévessel diktatorokká váljanak. Kár, hogy a football mérkőzés megzavarta a fontosabb gyűlés folytatását.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének rendkívüli közgyűlése. A MANSz. központi főtitkára foljó hó 14-én városunkban időzvéen a MANSz. rendkívüli közgyűlést hívott össze a városháza tanácstermébe. A gyűlésen az egész környékről nagyszámban megjelentek s örömmel hallgatták a főtitkár szép beszámolóját azokról az eredményekről, amelyeket a magyar asszonyok rövid időn belül kivitak és magukénak vallhatnak. Nem lesz érdektelen ezekről egy párat lapunk hasábjain fel említeni. A MANSz. 153 községben, városban 650 szövöszéket működtet. Ezen szövöszékek szöttek meg, hogy egy pár nagyobb tételt említsünk a budapesti klinikák összes fehérnemű szükségletét 26 kilométer és az államrendőrség egyenruhájához szükséges 50 kilométer vásznat. A szövöszékek jövedelméből Szegeden, Debreczenben és Győrben házat vett, amelyben szövötelep, internátus és szálloda van az átutazó MANSz. tagok számára. Nem szólva a Budapest Hold-ucca 19 szám alatt megnyitott internátusról, amely foljó évben 25 egyetemi hallgatóknak ad ingyenes lakást, ellátást és nevelést is amennyiben az ország első asszonyai heterként kétszer foglalkoznak velük. A közel jövőre az a terv, hogy a MANSz. minden város néjénlatára 1 nő és 2 fiu hallgatót fog internátusában elhelyezni azon kötelezettség ellenében, hogy az illető város egy ágyat szerel fel az internátusban. A szövöszékek jövedelméből ad ki ez év novembertől naptárt elsőrangú tartalommal a papir árának a feléért, adja olcsón újságjait a „Magyar Asszony”-t a „Nepkelet”-et látja el ismeretterjesztő könyvekkel és füzetekkel a diákjóléti intézményeket. A MANSz. a népjóléti minisztérium teli segítségkijárából is kiveszi a részét amennyiben felajánlotta, hogy a hadi- és egyéb árva és szegény gyermekek számára folyósítani kívánt összegből fonalat vesz, meg-

szövi, megvarja és ezáltal több gyermeket és ami a fő olecsobb és jobb ruhához jut. Tudomásunk szerint a helybeli MANSZ hasonló ajánlattal fog fordulni a környékbeli nagy vállalatokhoz. Ebből látjuk, hogy a MANSZ milyen komoly munkát folytat. Nem politizál, nem beszél, hanem dolgozik, hogy olyan hőse legyen a magyar asszony a mai kornak, mint volt a ferfi a világháborúban.

Értesítés. Gyökössy Endrénék, a Petőfi Társaság tagjának a jeles költőnek „Szép magyar jövőd” címen összegejtött 76 nagyértékű költemenyet adta ki izléses, csinos 124 oldalas, szép borítéklappal fűzött könyvben s a I. O. Á. E. nek művészeti osztálya. Ez a könyv a legszebb, legolecsobb és legmaradandóbb értékű alkalmi ajándék. Ezen könyv nem hiányozhat egyetlen magyar diák és serdült leány könyves polcáról sem. A könyv ára csak 2500 korona. A szerkesztőség útján megrendelhető a pénz beküldésével egyidejűleg.

HETI KRÓNIKA.

Belföldi hírek.

A magyar korona erősen javul a bécsi tőzsdén. — Tamásy tábornag Przemysl hőse átvette a Hadviselték Szövetségének elnökségét. Minden hadviselt fordulhat ügyes-bajos dolgával a szövetséghez. — Budapestben leeggett a 7 emeletes Concordia malom. A kár 2 és fél milliárd korona. — A „parízi” parfümök, szappanok és piperezerek budapesti pincékben készülnek. — A csehek biztossra veszik, hogy magyar területeket vissza kell adni. — A jegyintézet-től kapnak kölcsönt a gazdák. — Az Orsz. Ker. Szoc. Párt meleg ünneplésben részesítette Haller István v. kultuszminisztert 20 éves közgazdasági tevékenységének alkalmából. — Gróf Bethlen miniszterelnök vasárnap folyó hó 14-én Szolnokon nagy beszámolót tartott külföldi utjáról. Beszédében a fajvédőket támadta és becsmérelte átlátszóan. — Peyser Károlyt vasárnap Lapujtón a csendőrség nem hagyta beszélni, a lázongó törés érzelmű munkásság azonban ordította követelte, hogy Peyser beszéljen, mert nekik nem cselekedetek kellene, hanem Peyser színészkedése. — Bethlen gróf 28-án Balassagyarmaton mond nagy beszédet.

Külföldi hírek.

Dató spanyol miniszterelnök gyilkosát halálraítéltek. — Krakóban a lengyel hadirepülőterén óriási tűz pusztított. — Berlinben egy font zsír egy milliárd márka. — Zürichben már nem is jegyzik a német márkát. — A La Manche csatornánál óriási károkat okozott a vihar. — Varsóban a citadellán lévő löporraktár levegőbe repült, 30 halottja és 440 sebesülte van e robbanásnak. — Németország bejelentette államszűkét a jóvátételei bizottságnak. — A jóvátételei bizottság e héten foglalkozik a magyar kölcsön ügyével. — Károly király Bersó bibliáját most adta el Zita királyné ötmillió frankért. A biblia 1445-ből való.

Köztisztviselők figyelmébe!

Felhívom azon közalkalmazottakat, akik a kedv. cipő utalványukat még nem váltották be, hogy folyó hó 25-ig okvetlen váltásuk be, mert ezen idő eltelle után utalványuk érvényüket veszítik. A női cipők megérkeztek.

A burgonya kiosztása megkezdődött s október hó folyamán véget is ér. A burgonya jegyek november hóban már érvénytelenek. Burgonya érkezést dobszó útján fogom közhírré tenni, de ajánlatos az elosztóhelyen is állandóan érdeklődni. Kiosztásra kerül személyenként 60 kilogrammonként 20 koronás áron. A kiosztás a „Mozgó”-val szemben levő rakodó helyen történik.

A kedv. árak osztása áru hiány miatt még nem vette kezdetét.

Salgótarján, 1923. okf. 15.

Fekete Gyula, elosztó h. vezető.

SPORT.

S. B. T. C. — Füleki T. C. 1:0 (0:0)

Elvezetés és nívós játékot láttunk, Jecinkább az SBTC. fölényével. A második felidőben Gaal kapásból lőtt góljával dől el a mérkőzés sorsa. Kár, hogy az eső miatt felbe kellett szakítani; Füleki talán kiegyenlített volna.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.

Mindazoknak, kik megboldogult Olga leányunk gyászos elhalálózása alkalmával mélységes bánatunkat szívélyes részvétükkel enyhíteni, a temetéskor szíves megjelenésükkel enyhíteni kegyesek voltak, különösen még azon családoknak, kik kegyeletük adóját virágok küldésével is tetézték a legkülönbözőbb köszönetünket fejezzük ki.

Egyben Wagner igazgató urnak a zene átengedéseért, az acélgári jeles dalárdának pedig a szíves közreműködéseért, ezúton mond hálás köszönetet

a Füst-család.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. I. — Nagybatony. Türelem! — Közölni fogjuk.

M. D. — Acélgár. Lapunk szűk terjedelme és a beérkezett munkák nagyszáma miatt csak később-hozhatjuk! Szívesen vesszük munkásságát, várjuk a többit is.

Dr. B. M. — Budapest. Nehéz helyzetünk van ezen a téren! Leeresztett sisakrostállyal nehéz küzdeni a munkásvédelemért. A nyílt harcot pedig gazdasági függőségünk nyomasztó sulya még ezideig erősen lenyomja. Nemzedéket kellene nevelnünk, mely átertené sorsunkat és belátná, hogy ésszel, szívvel pénzzel kellene sietni nemes eszméket szolgáló támogatásunkra. De ez magyar népünk kishitű, nagyrészt szűk látókörű közönségében egyelőre fából — vaskarika. A jölet és tekintély hatalmasai behúzzák csápjait, ha nem a saját érdekükről van szó s az exponáláshoz nincs elég lelkierejük. A tömegek viszont jérzékelenek az eszmékkel szemben. Az az egy pár kivétel — csöpp a tengerben. Ma még bizonytalan, hová fog fejlődni nemes intenciókkal indult, naponta sivarabb sorsunk! Szíves soraiért sok üdvözlét!

K. M. Nincsen öröm — öröm nélkül! De a mi örömünkbe (hogy többet nem kell olvasnunk verseit), legújabb költeményével annyi örömöt öntött, hogy örökre megcsömörödtünk tőle! Jaj!

ABADIE

valódi francia szivarka-papír.

PYRAM

bőven carnaubás, terpentindus, a békebelinél is jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konserváló hatással bíró cipőkrém.

BENES TESTVÉREK
VEGYÉSZETI GYÁR R.-T., GYŐR.

APRÓHIRDETÉSEK.

Nyugdíjas állami tisztviselő, 40 éves, bírmínő Állást elfogad. **Mocsáry, Zagyvapálfalva.**

Vigyázzon a szemére! Ha nem jól lát és **szakszerű jó szemüveget akar**, akkor keresse fel Budapesten **Barna Andor** látóspeciálistát VII. ker. Izabella u. 11. a „Magyar Színház”-zal szemben. Minden munka megvárható. Postai szétküldés naponta. **Gyári árak.** 10-19

Felhívás! Az etesi lövészmulatságon elveszett egy barna pénztárca, melyben vasuti arcképes igazolvány, fegyvertartási engedély és egyéb okmányok, valamint 30 ezer korona készpénz volt. Megtaláló jutalom ellenében adja le a szerkesztőségben.

Vicziány István,
városi végrehajtó.

RÉVAY SÁNDOR

polgári vendéglőjében
elsőrangú italok,
hideg ételek
kaphatók.

Méltányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Szénát, szalmát, zsapot,
buzát, rozsol, zabot, korpát,
árpadercét és mákot
napi áron alul árusít —
répát, burgondiát, takarmány-
és terményféléket
legmagasabb áron
vásárol

LIGETI IMRE
takarmány- és terménykereskedő
SALGÓTARJÁN.

Értesítés!

Tisztelettel hozom a m. t. közönség szíves tudomására, hogy Salgótarjánban Uri-utca 632. szám alatt Mozgósízház mögött, Tihanyi Sándor műterménél

kárpitos és diszító

műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmában vágó munkát u. m. divány, matrac, cheslon, paplan, salon garnitúra és bőrbutorok javítását és készítését, valamint függöny felrakásokat a modern kor legkényesebb ízlésének megfelelően.

Kívánatra vidékre is megyek. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek a legutányosabb árak mellett. Szíves támogatást kér tisztelettel

Málovits Gyula,
kárpitos és diszító.

**Jó házból való fiu
tanulónak felvétetik.**